

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

Folyóirat a perenkívüli törvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára

Felelős szerkesztő és kiadó: SZEMERJAY-PETRÁN TIBOR Dr. KIADJA: A MAGYARORSZÁGI KIR. KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYLETE.
budapesti kir. közjegyző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, XIV., Thököly-út 39. Tel.: 297—069.
Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyletének postatakarékpénztári csekk számlája: 41.951.

Az illetékekre vonatkozó jogszabályok módosítása.

Összeállította: *Kepes János* dr. székesfehérvári kir. közjegyző.

Az állandó összegű illetékek újabb megállapításáról és az illetékekre vonatkozó egyes jogszabályok kiegészítéséről és módosításáról rendelkezik a Budapesti Közlöny 1943. június 27-diki számában megjelent 3450/1943. M. E. sz. rendelet. — A mindennapi közjegyzői gyakorlat igényeit tartva szem előtt, ismertetem az új megállapításokat, és módosításokat. Eltérek a rendelet rendszerezésétől és az 1940. évi „Illetékjogi Utmutató” című munkám betűsoros rendszerében közlöm a változásokat, utalva mindenütt ezen mű oldalszámára, hogy a feldolgozás alatt álló és új kiadású illetékjogi útmutató elkészültéig az V-dik kiadásban a szükséges helyesbítések keresztülvezethetők legyenek. —

A közjegyzői gyakorlatot lényegesen érintő több fontos intézkedést tartalmaz a fenti rendelet. Ezúttal csak reá mutatok a következőkre: az okirat új ív bélyege, az okirat térnagysága, tanúsítványok illetéke, az új közigazgatási illetékek, a leltár, az adó és illetékügyi beadványok, a hagyatéktárgyalási jegyzőkönyv, a tkvi beadványok illetéke, az alkalmazottak illetménye utáni nyugtáilleték, a bélyeggel, vagy közvetlen fizetéssel lerovandó illetékek értékhatára, stb. Mindezekkel az alábbiakban részletesen foglalkozom.

Rövidítések:

R. I. Az 1931. évi 5100. M. E. számú rendelet egyes illetékek újabb megállapításáról. Budapesti Közlöny 1931. okt. 8. —

Kepes János dr.: Az illetékekre vonatkozó jogszabályok módosítása.

Közlemények.

Megszüntetett közjegyzői állás.

Felhívás.

A közjegyzői alkalmazottak fizetésének újabb szabályozása.

Az okirati illetékszabályok módosítása.

Allásközvetítések.

Rendelet.

Jogi- és illetékügyi irodalmi szemle.

Gazdasági Jog.

Szokolay Leó újabb tanulmányai.

Magyar Jogi Szemle.

Erdélyi Jogélet.

Dr. Pethő Ádám. A légiközlekedés jogszabályai.

Deutsche Notar-Zeitschrift.

Illetékügyi Utmutató.

Illetékügyi Közlöny.

Joggyakorlat.

Magánjog.

R. II. Az 1943. évi 3450. M. E. sz. rendelet az állandó összegű illetékek újabb megállapításáról és az illetékekre vonatkozó egyes jogszabályok kiegészítéséről és módosításáról. —

I. U. Dr. Kepes-féle Kir. közjegyzői Díjszabás Illeték-jogi utmutató című része. —

(+50 % r. p.) 5730/1941. M. E. 20. §-ában megállapított rendkivüli illetékpótlék. L. Rendkivüli illetékpótlék.

Adásvételi szerződés. I. Ingatlan adásvétel. 5 % (+50 % r. p.) viszterhes ingatlanvagyonátruházási illeték alá esik. Vt. 97. §. Kiszabás útján készpénzben rovandó le.

Ezen kívül községi (városi) ingatlanvagyonátruházási illeték fizetendő. Ez utóbbi után rendkivüli pótlék nem jár. L. I. U. 3.

Az okirat első példányának első iva 3.— P.

Többi iv és többi példány minden iva 2.— P.

R. II. 3. §.

Adásvételi szerződés. II. Ingó adásvétel. Ingó dolgok viszterhes mellett való átruházása, ha arról okiratot állítottak ki, 3 % (+50 % r. p.) illeték alá esik. 1920. évi XXIV. t.-c. 3. §. R. I. 37. §. Ha az illeték összege 100 P-nél nem több, bélyeggel kell leróni. R. II. 55. §. I. U. 3. A többi iv 2 P. Ez utóbbi nem lehet nagyobb, mint az első példány első ivére járó illeték. L. még Közzállítási szerződések. Vállalatnak átruházása.

Adó- és illetékügyi beadványok. Oly beadványok, melyek az illeték megszabása céljából nyújtanak be, vagy melyek a köz- és községi adók s hasontermészetű közszolgáltatásoknak a törvény által megengedett esetekben eszkozlendő leszállítását, törlését, visszatérítését, a fizetési határidőnek halasztását, (l. alább), bélyeg-gek kicserélését célozzák, továbbá, melyeket a megszabott bélyeg- vagy készpénzben fizetendő illetékek helyessége vagy jogossága ellen intéznek, illetékmentesek. III. díj. 14. tétel, p) pont.

Ha a fenti p) betű alatt felsorolt beadványok valamely kedvezmény megadására irányulnak, állandó 3 P. bélyegilleték alá esnek. R. II. 46. §. 1.

Esedékes köztartozás fizetésének elhalasztására vagy részletekben fizetésére engedélyt kérő beadvány, ha az esedékes köztartozás összege

	100 P-t meg nem halad	1 P.
100 P-nél több, de	500	2
500	1.000	3
1.000	2.000	5
2.000	5.000	10
5.000	10.000	15
10.000	—	20

illeték alá esik. R. II. 50. §. 15. p.

Adókra, illetékekre vonatkozó törvények alapján kiszabott pénzbüntetés, pénzbírság, rendbírság, felemelt illeték és adó méltá-

nyosságból elengedését, vagy mérséklését kérő beadvány 10 P., — azonban a mérsékelni kért illeték 1/10-énél több nem lehet. R. II. 50. §. 16. p. (1.)

Ha a büntetés méltányos megállapításra vonatkozó kérelem kapcsolatban, vagy anélkül, az adócsalás miatt megteendő feljelentésnek kegyelemből mellőzését kéri; 10.— P.

Ha a veszélyeztetett köztartozás 100 P-nél több, de 500 P-t meg nem halad; 20.— P.

Ha pedig 500 pengőnél több; 40.— P.

R. II. 50. §. 16. p.

Az a felelősség és panasz, melyet az III. Díj. 14. tétel p) pontjában felsorolt illetékmentes beadványokra az első folyamodású hatóság részéről hozott határozat ellen a felsőbb hatósághoz intéznek, (tehát pld. a kir. adóhivatal fizetési meghagyása ellen a pénzügyigazgatósághoz) a közig. bírósághoz intézett beadványok kivételével, ha a tartozás

	500 P-t meg nem halad:	0.50 P.
500 P-nél több, de	1.000	1.—
1.000	5.000	1.50
5.000	10.000	3.—
10.000	minden megkezdett 10.000 P. után	3.—

R. II. 50. §. 13. L. még Panasz. Közigazgatási ügyben jogorvoslat.

Ajándékozási szerződések.

I. Az okirat első példányának első iva után 6.— P.

Minden további iv 2.— P.

R. II. 3. §. I. U. 6. Ezen kivüli jár az ajándékozási illeték, továbbá ingyenes ingatlan vagyonátruházási illeték és községi ingatlan vagyonátruházási illeték. Egyedül ez utóbbi nem esik rendkivüli pótlék alá.

Ingó ajándékozásnál az illeték 100 P-ig bélyeggel rovandó le. 100 P-ön felül bélyeggel, vagy közvetlen fizetéssel. R. II. 55. §. Az okirat a vagyonátruházási illetéken kívül okirati illeték alá is esik. L. Okiratok iva és példányai.

Aláírás hitelesítése. L. Hitelesítések.

Alkalmazottak nyugtája. 1. Az olyan járandóság után, amely alkalmazottak kereseti adója, vagy tantem adó alá esik, a járandóságot szolgáltató természetes vagy jogi személy (gyűjtőnéven vállalat) a nyugtáilletéket pénzben fizetni köteles, tekintet nélkül arra, hogy a járandóság felvételéről állítottak-e ki okiratot (nyugtát) vagy sem. —

2. Havi 200 pengőt meg nem haladó járandóság a nyugtá-illeték alól mentes.

3. A vállalat az illetéket a járandóságokból levonhatja.

4. A vállalat a nyugtáilleték fizetése céljára a kifizetett járandóságokról évenként kimutatást köteles készíteni, amelyben fel kell sorolni azokat az alkalmazottakat és más személyeket, kiknek járandósága a jelen §. értelmében fizetendő

nyugtáilleték alá esik és minden személyre nézve egy összegben fel kell tüntetni, hogy az egész év folyamán bármilyen címen összesen mennyi járandóságot kapott. — Az illetékalap az összes járandóságok együttes összege. A vállalat a kimutatás betérjesztése mellett feltüntetett járandóságok után járó nyugtáilletéket évenként, a következő év január hó végéig köteles az illetékes kir. adóhivatal csekkszámhája javára megfizetni.*

Az alkalmazotti jogviszonyból származó járandóság felvételéről kiállított okiratra, nyugtára, nyugtáilletéket leróni nem kell. R. II. 66. §.

Anyakönyvi kivonat: 2.— P.

Ha egy kivonat több esetet tanusít, (családi értesítő) az illetéket annyiszor kell leróni, ahány ily esetet tanusít. R. II. 9. §. I. U. 13.

Allampolgársági bizonyítvány illetéke 15.— P.

Iskolai célra, nyugdíjjogosultság, állami szolgálatba lépés, közszolgálatba állónak bármely célra 3.— P.
R. II. 9. §.

Állandó összegű okirati illeték lerovása. L. Illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása.

Általános meghatalmazás 1914. évi 43. t.-c. 30. §. bíróságnál bejelentésekor, mint törvénykezési illeték 15.— P.
R. II. 34. §.

Árverések. L. ingó árverések.

Árverési jegyzőkönyv okirati illetéke: L. Okiratok iveri.

Beadványok törvénykezési eljárásban. L. Törvénykezési eljárásban beadv. jkvek.

Bejegyzési illeték lerovása. L. Illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása.

Betétkönyv, mint biztosíték. L. Biztosítéki okirat illetékkedvezménye.

Bélyeggel lerovandó illeték. L. Illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása.

Bírói határozat kiadmánya, kivonata 1914. évi 43. t.-c. 30. §. mint törvénykezési illeték 100 P-ig 1.50 P.
100 P-ön túl 3.— P.

R. II. 34. §.

Bírói letét őrzési illetéke. Értékpapir, okirat, idegen pénz, drágaság vagy egyéb dolog bírói letétben őrzéséért őrzési illeték

* Vitatható, hogy a kir. közjegyző is köteles-e e rendelkezés alapján nyugtáilletéket leróni. A közjegyző vállalatnak semmiképpen sem tekinthető s ha más jogszabályok ilyen esetekben a kir. közjegyzőket kifejezetten felemlítik, ennek hiányában a nyugtáilleték fizetési kötelezettség fenn nem állására lehet következtetni. Erre az álláspontra helyezkedett hivatalosan a budapesti kir. közjegyzői kamara a július 26-án tartott választmányi ülésén. Szerk.

jár. — Őrzési illeték címén a letétnek értéke után 0.5 %-át kell leróni. Ezután rendkívüli pótlék nem jár. — Ha a letett dolognak forgalmi értéke nincs, az őrzési illeték darabonként 50 fillér. A bírói letét kiszolgáltatását elismerő okiraton, az okirati illetéktől függetlenül, bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel kell leróni.

Nem kell őrzési illetéket fizetni 1. pénzbetét után, 2. büntügyi eljárásban letett dolog után, 3. az államkincstár és abból javadalmazott közalap részére kiadott letét után.

R. II. 52. §.

Bírói iroda hivatalból készített másolata. 1914. évi 43. t.-c. 25. §. R. II. 34. §. mint törvénykezési illeték 6.— P.

Bizonyítvány (tanusítvány) melyben bíróság, állami, törv. hatósági, stb. hivatal vagy hivatalos személy, kamara (így közjegyzői kamara) törvény alapján szervezett testület, társulat tényeket, személyes vagy tárgyi tulajdonságokat, körülményeket, értékeket, stb bizonyít vagy tanusít (első iv) 2.— P.

Melyet nem fenti bíróság, hivatalos személy, stb., hanem más állít ki, ideértve a közjegyzőt is, más rendelkezés hiányában

első iv:

3.— P.

többi iv:

2.— P.

Ide tartoznak a közjegyzői tanusítások közül az 1874. XXXV. t.-c. 93—100. és 102. §§-ban körülírott tanusítványok. Az ezekről felvett jkv. bélyegmentes. III. díj. 21. és 65. t. R. 9. III. Utm. 13.

Iskolai, tanulmányi, stb. bizonyítványok illetéke változatlan. R. II. 28. §. III. Utm. 13. L. m. Hitelesítés. Másolat. Tanusítvány.

Biztosítási szerződés okiratának illetéke, amelyet az 1923. évi VIII. t.-c. 5. §-ában meghatározott engedéllyel nem bíró biztosító vállalattal köt a rendeletben megállapított személy 3 %
(+50 % r. p.)

Ha oly biztosítási fajra vonatkozik, amellyel az engedéllyel bíró vállalatok nem foglalkoznak 6 %
(+50 % r. p.). Az illeték 15 nap alatt közvetlen befizetéssel rovandó le. 5760/1941. M. E.

Biztosítéki jelzálogjog (1927 : XXXV. t.-c. 63., 66—68. §.) alapításába beleegyező nyilatkozatról kiállított okirat 0.1 % illeték (+50 % r. p.) alá esik. Az illeték 5 P-nél kevesebb nem lehet.

A keretbiztosítéki jelzálogjogot vagy egy részét az átruházó nyilatkozatot tartalmazó okirat (Jt. 70. §. V.) első iver 2.— P. 5730/1941. M. E. 6. §. R. II. 15. §. I. U. 49—62. L. m. Hitelmegállapodás. Biztosítéki okirat illetékkedvezménye. Jelzálog kölcsön okiratok kedvezménye egyes pénzüzeteknél. (O. K. H. — M. F. — O. F.) Jelzálogjog törlésének illetéke. Törlési engedély.

Biztosítéki jelzálogjog törlése. L. törlési engedély.

Biztosítéki okirat. L. Hitelmegállapodás.

Biztosítéki okirat illetékkedvezménye. Köztartozás biztosítása céljából jelzálogjog megalapításába beleegyező vagy kezességvál-

lalást tartalmazó okirat, vám- és fogyasztási adóhitelezésnek kiesz-
közlése céljából kiállított okirat első ívének illetéke 3.— P.
de ha az érték szerint járó 0.75 %-os illeték kevesebb, akkor csak
a százalékos illeték jár.

Állami hatóságnál, stb. ezek alapítványainál, üzemeinél,
intézeténél

1. üzleti biztosítékul letett kezességi okirat 30.— P.
2. bánatpénzül letett kezességi okirat 3.— P.

Fentieknél az illeték nem lehet több, mint a kötelezettség
értékének 0.75 %-a. Akkor is jár, ha kereskedelmi levélbe fog-
lalják.

Biztosítékul, vagy bánatpénzül fenti közhatóságoknál letett
pénzintézeti betétkönyvre a 4260/1929. M. E. r. 8. §. értelmében
vezetendő nyilatkozat szintén fenti 30.— P., illetve 3.— P. illeték
alá esik. De nem lehet több, mint 0.75 %.

Okirati bélyeggel rovandó le. Az okirat első sorával átírandó.
R. II. 26. §.

Büntetőbíróági eljárás. Feljelentés első példányának
első íve R. II. 44. §. 3.— P.

Cégalírás hitelesítése. L. Hitelesítések.

Cégbíróshoz beadvány. R. II. 40. §.

1. a) egyéni cég bejegyzéséért: 30.— P.
b) közkereseti vagy betéti társaság és szövetke-
zet bejegyzéséért: 75.— P.
c) korlátolt felelősségű társaság bejegyzéséért: 150.— P.
d) részvénytársaság bejegyzéséért: 300.— P.

ha az alapszabályokban megállapított alaptőke 10.000 pengőt meg
nem halad. Ha az alaptőke 10.000 pengőt meghalad, annak minden
további teljes vagy megkezdett 1000 pengője után további 30—30
P. illetéke kell a beadványra leróni. —

Alaptőke felemelése esetén a felemelés bejegyzését kérő bead-
ványra 300 P. illetéket kell leróni. Ha az alaptőke 10.000 pengőnél
nagyobb, annyiszor 30—30 P. további illetéket kell leróni, ahány-
szor további 1000—1000 pengővel emelték az alaptőkét.

Ha külföldi részvénytársaság belföldi cégét jegyzik be, alap-
tőke alatt a belföldi telep üzletébe fektetett tőkét kell érteni.

Az ennek a pontnak alapján lerovandó illeték 2.000 pengőnél
több nem lehet. —

e) Az a)—d) pontban megszabott illetéken felül, ha a be-
jegyzett cég terhére első ízben jogerősen kivetett egy évi általános
kereseti, illetőleg társulati adó az állami pótagóval együtt 100
pengőt meghalad, ennek az adónak és állami pótagónak 10 %-át
kiszabás útján pénzben kell megfizetni. —

2. A cég tulajdonosaiban történt változás bejegyezése esetén
a beadványtól az 1. a) és b) pontban megszabott illetéket kell
leróni és azonkívül az e) pontban megszabott illetéknek arányos
részét kiszabás útján megfizetni. Az illeték alapjául a beadvány

benyújtása idejében kivette volt általános kereseti adó egy évi
összege szolgál, ha pedig a tulajdonos személyében történt válto-
zás következtében új adókiivetésnek van helye, az újonnan kive-
tett egy évi általános kereseti adó összege.

3. Cégszöveg változásának bejegyzését kérő beadvány után,
ha a cég tulajdonosai sorában egyidejűleg változás nem történik,
az 1. a)—c) pontokban megszabott, részvénytársaságnál 300.— P.
illetéket kell leróni. —

4. Társasági szerződés, vagy alapszabály módosításának be-
jegyzését kérő beadvány: 30.— P.
szövetkezetről: 15.— P.

5. Már bejegyzett cég fióktelepének bejegyzését kérő bead-
vány az 1. a)—c) pontokban megszabott, részvénytársaságnál
300.— P. illeték alá esik.

6. Részvénytársaság és szövetkezet igazgatósági tagjainak,
valamint cégjegyzésre jogosított cégvezetőjének bejegyzését, vagy
törlését kérő beadvány, minden jogosított személy után: 30.— P.

7. Felszámoló bejegyzését vagy törlését kérő beadvány után
a felszámoló számára tekintet nélkül: 30.— P.

8. A cégbíróshoz az 1—7. pontokban felsoroltakon kívül
beadott minden beadvány, tekintet nélkül arra, hogy annak
benyújtására a cég kötelezve van-e vagy sem: 7.50 P.
kivéve a megszűnt cég kitörlését kérő beadvány,
melynek illetéke: 1.50 P.

A közzétételért járó díj kifizetését tanúsító nyugtát bemutató
beadvány illetéke nem lehet több, mint amennyi hirdetési díj kifi-
zetését a bemutatott nyugtával igazolják.

9. Szövetkezetről az 1. b) valamint 3., 4., 5. pontban meghatá-
rozott illeték az üzletrész vagy törzsbetét tőke 10 %-ánál nagyobb
nem lehet. A fenti 6—8 pont esetében, ha jegyzett üzletrész vagy
törzsbetét tőkéje az alábbi értékhatárokat meg nem haladta, fenti
magasabb illetékek helyett

500 P. tőkésig 1.50 P.
500 P-ön felül 1.000 P-ig 3.— P.

illetéket köteles leróni. I. U. 16.

Címer és címerhasználat. L. Névátruházás.

Családi hitbizomány alapításához és a hitbizomány állomá-
nyának új vagyontárgyakkal növeléséhez szücs. eng.: 300.— P.

A hitbizományi vagyon állagának megváltoztatásá-
hoz megkivánt hitbizományi bírósági jóváhagyás: 150.— P.

A hitbizományi vagyon megterheléséhez szükséges
bírósági jóváhagyás: 70.— P.

R. 51. §. 32.

Csődönkívüli kényszeregyezési eljárás. R. II. 42. §. I. U. 18.

1. Adós beadványa, az eljárás tárgya értékének minden meg-
kezdett 1000 pengője után a következő illeték alá esik:

a) eljárás megindítása iránti beadvány 3.— P.

- b) egyéb beadvány 1.50 P.
 így adós kötelezettségeiért felelősség vállalásra
 késznek nyilatkozott személy beadványa
 (1000 P-ként 1.50 P.)
2. Hitelezők és más érdekeltek beadványa 1.50 P.
 2000 P-ig
 2000 pengőn túl minden megkezdett
 1000 P. után —.75 P.
 meg nem becsülhető értéknél 1.50 P.
3. Marasztaló, vagy bírói letétet utalványozó végzés
 elleni előterjesztés hitelező vagy más érdekelt részéről
 minden 1000 P. után 1.50 P.
4. Beadvány első példány második ive és többi pél-
 dányok minden ive után —.70 P.
 E pont szerinti illeték legmagasabb összege 15.— P.
5. Mellékleti illeték —.70 P.
 Összes melléklet legfeljebb együtvéve 8.— P.
6. Egyezségi tárgyalásról készült jkv. minden egyes
 hitelező saját követeléseinek összeg szerint 1000 pengőn-
 ként (beleszámítva a követelést bejelentő beadvány ille-
 tékét is) 1.50 P.

Egyházi javadalom adományozásáról kiállított okirat 2 %
 illeték alá esik. — Ezenfelül 50 % rendkívüli pótlék is jár. — Az
 illeték alapja a javadalmasra első ízben kivetett teljes évi jöve-
 delemadó alapjául szolgáló tiszta jövedelemnek az III. szab. 61. §-a
 értelmében kiszámított többszöröse. — A javadalomba bevezetés-
 től számított 15 nap alatt az okirat bemutatandó. — R. II. 65. §.

Engedmény. Pénzbeli követelés átruházásáról készült okirat
 (engedmény) állandó okirati illetéke 50.— P.

Az illeték az engedményezés ellenértékének, ha ez
 nem tűnik ki, az engedményezett követelésének 0.75 %
 nál több nem lehet. (Tehát 6.670 P-ön felül 50.— P.)

Kereskedő által kereskedőre kiállított utalvány en-
 gedményezése, kötjegyre, stb. vezetett engedmény, M.
 Nemzeti Bank utalványaira vezetett engedmény 1.— P.

R. II. 11. §. I. U. 20.

Erdő és természetvédelem. A 37.191/1934. P. sz., az 1.139/
 1940. P. M., az 1.187/1943. P. M. sz. rendeletekben megállapított
 különös illetékek továbbra is hatályban maradnak. —

R. II. 53. §.

Élelmezési szerződés. Az után az élelmezési szerződésről kiál-
 litott okirat után, amely szerződésben olyan személynek élelme-
 zését, vagy eltartását vállalják el ellenszolgáltatás fejében, akit az
 élvállaló törvény szerint eltartani nem köteles, 3% (+50% r. p.)
 illetéket kell leróni. 5730/1941. M. E. 4. §. L. még Életjáradéki
 szerződés. I. U. 21.

Életjáradéki szerződés. Ingóknak életjáradékért, vagy tartás-
 ért átengedésről kiállított okirat 3% (+50% r. p.) illeték alá
 esik. 5730—1941. M. E. 5. §. I. U. 22. L. még Élelmezési szerződés.

Felemelt illeték. R. II. 59. §. Aki a kötelezően bélyeggel vagy
 közvetlen fizetéssel lerovandó illetéket kellő időben nem, vagy hiá-
 nyosan róta le, a leróni elmulasztott illetéken felül, annak két-
 szeres összegét, de legalább 3 pengőt felemelt illeték címén köteles
 fizetni.

Ha azonban a fél az egyszeres illetéknek és az esetleges sza-
 bályszerű kamatainak megfizetésén felül a felemelt illetéknek
 20 %-át 30 nap alatt, vagy 30 %-át 60 nap alatt, vagy 50 %-át
 90 nap alatt megfizeti, a felemelt illeték többi része törlendő. A
 határidőket a fizetési meghagyás kézbesítésének napjától kell szá-
 mítani. — Aki mulasztást nem követett el és csak azért felelős,
 mert az elsősorban kötelezett féltől behajtani nem lehetett, attól
 csak az egyszeres illeték követelhető. —

Az illeték szabálytalan lerovása esetében a szabálytalanul
 lerótt illeték fele követelhető rendes bírság fejében, mely 50 pen-
 gőnél több nem lehet.

Felfolyamodás. L. Törvénykezési eljárásban beadv., stb. Adó
 és illetékügyi beadv. Közigazgatási ügyben jogorvoslat.

Fellebbezés közjegyző fegyelmi ügyében. L. Közjegyző fel-
 lebbezése.

Fellebbezési határidő illetékeknél. L. Közigazgatási ügyben
 jogorvoslat.

Felzetek. L. Törvénykezési eljárásban beadványok, stb. Köz-
 igazgatási illeték általában.

Fényűzési adó. L. Forgalmi adó.

Fordítás, melynek hitelességét közjegyző bizonyítja,
 ivenként

R. II. 12. §. I. U. 27. §.

3.— P.

Fordítás elkészítése, hitelesítése iránti beadvány:

belügyminisztériumhoz R. II. 50. §. 2.— P.
 Közszolgálatban álló (nyugdíjas, özvegy, árva) beadványa 1.— P.

Forgalmi adók módosításáról intézkedik a Bpesti Közl. 1941.
 aug. 15-diki számában megjelent 3700—41. M. E. rend. E szerint
 a forgalmi adó kulcsa 5%. Az 50—1942. P. M. rend. részletesen
 intézkedik az általános és fényűzési forgalmi adóról. Bp. Közl.
 1942. jún. 14.

Fogyasztási adóhitelezés. L. Biztosítéki okirat illetékmentes-
 sége.

Gyógyszertár viszterhes átruházásáról kiállított okirat, 5%
 illeték alá esik. Az illeték után 50% rendkívüli pótlék is jár. —
 R. II. 64. §.

Hagyatéki kimutatás. L. Leltár.

Hagyatéktárgyalási jegyzőkönyv,

Első példány első ive:	100 pengőig	—50 P.
100 pengőn túl	500 "	—80 P.
500 "	2.500 "	1.50 P.
2.500 "	5.000 "	2.50 P.
5.000 "	20.000 "	3.50 P.
20.000 "	minden megkezdett 5.000 P. után	1.— P.
	de <i>legfeljebb</i>	20.— P.
Többi ivenk és példányok	100 pengőig	—50 P.
100 pengőn túl	500 "	—80 P.
500 "	"	1.50 P.
Mellékletek	100 P-ig	—50 P.
100 pengőn túl	"	—70 P.

R. II. 29., 30. §. III. Utm. 112. Törvénykezési bélyeggel rovandó le az illeték.

Harmadik személy által kiállított okirat jogügyletről. L. Jogügyletről harmadik személy által kiállított okirat.

Hatósági jóváhagyástól függő jogügyletek. L. Jóváhagyástól függő jogügyletek.

Hitbizomány. L. Családi hitbizomány.

Hitelbiztosítéki okirat. L. Hitelmegállapodás.

Hiteles kiadvány. Közjegyzői okirat hiteles kiadványait okirati illeték szempontjából az okirat második és többi példányainak kell tekinteni. R. II. 2. §. I. U. 40. Tehát ivenként 2.— P.

Hitelesítés. 1. Aláírás valódiságának közjegyző által bizonyítása, hitelesítése, minden egyes aláírás után 2.— P.

2. Kereskedelmi cég és társas szerződés aláírásának hitelesítése aláírásonként 5.— P.

Jegyzet: Cég aláírásának hitelesítése, tekintet nélkül arra, hogy a cég érvényes jegyzéséhez hány természetes személy aláírása szükséges, 5.— P. Tehát, ha ketten jegyzik is a céget, az 5.— P. csak egyszer rovandó le. A címpéldányon az aláírás hitelesítés, aláírásonként 2.— P., mert az nem a cég, mint jogi személy aláírása. —

3. A R. II. 20. §-a alá nem tartozó (tehát nem hivatalosan őrzött okiratról készült (l. Másolat alatt) másolatnak közjegyző által hitelesítése, ha a másolat jogügyletet tartalmazó iratról készült, ivenként 3.— P.
egyéb esetben ivenként 2.— P.

Az illeték nem lehet több, mint amennyi az eredeti okirat első ivére jár, ha a másolat jogügyletet nem tartalmazó állandó összegű illeték alá eső okiratról készült. R. II. 13. §. I. U. 40. L. m. Másolat (hivatalosan őrzött iratról).

Hitelmegállapodás. Hitelezési jogviszonyt szabályozó okirat (biztosítéki, hitelbiztosítéki, folyószámlahitelbiztosítéki okirat, hi-

telmegállapodás, stb.) amely a hitelezett pénzösszeg felvételének elismerését nem tartalmazza, első 5.— P.

Ha fenti okirat tkvi bejegyzésre alkalmas biztosítéki jelzálogjog (Jt. 63., 66—68. §.) alapításába beleegyező nyilatkozatot is tartalmaz, akkor az okiratra 0.1 % (+50 % r. p.) illeték jár. Ez 5.— P-nél kevesebb nem lehet. R. II. 15. §. I. U. 49. Jelzálog kötések. I. U. 68. Kölcsönszerződések. Biztosítéki jelzálogjog.

Holtak nyilvánítás. L. Törvénykezési eljárásban beadványok.

Igérvényjegy (III. díj. 47. t.) illetéke R. II. 14. §. 5.— P.

Illetékellenőrzési szemle tartandó a pénzügyi hatóság részéről időről-időre kir. közjegyzőnél is. — R. II. 62. §. A pénzügyi hatóság kiküldött ellenőrző közege a hivatalos idő alatt bármikor jogosult a kir. közjegyzőnél is megjelenni. Felhívásra a kir. közjegyző igazolni köteles, hogy a felek törvényekben és egyéb jogszabályokban megállapított illetéklerovási köteleseiket pontosan teljesítik. Ebből a célból irataikat és könyveiket felmutatni kötelesek. Vonakodás esetén az erről szóló jelentés alapján a pénzügyigazgatóság a közjegyző felügyeleti hatóságát keresi meg a fegyelmi, vagy egyéb szabályok értelmében való eljárásra.

Illetékkedvezmény egyes pénzügyintézetek jelzálogkölcson okiratainál. L. Jelzálogkölcson okiratok kedvezménye.

Illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása.

I. Bélyeggel kell leróni a következő illetékeket:

1. Az öröklési és ajándékozási illetéket, amennyiben az örökségnek, illetőleg az ajándéknak a tárgya csupán *ingóság* és az illeték összege 100 P-nél nem több.

2. a) az állandó összegű okirati illetéket, ideértve az értékhatárok szerint más-más összegben megállapított állandó összegű illetékeket is, ha annak lerovásáról jogszabály másként nem rendelkezik;

b) a százalékos okirati illetéket abban az esetben, ha az illeték összege 100 pengőnél nem több, de csak akkor, ha az illeték alapja magából az okiratból megállapítható, továbbá, ha az illeték alapjául nem visszatérő szolgáltatásnak vagy hasznélvezeti, vagy használati szolgálatnak az értéke szolgál, —

3. a) a beadványra vagy jegyzőkönyvre járó valamint az oly törvénykezési illetéket, amelyet beadványra vagy jegyzőkönyvre felragasztott bélyeggel kell, vagy ezen a módon is lehet leróni, ha az illeték összege 100 pengőnél nem több,

b) a bírói eljárásban lerovandó illetékátalányt,

c) a nem százalékos bírói határozati illetéket,

d) a telekkönyvi bejegyzési illetéket, ha annak összege 100 pengőnél nem több.

4. a beadványra és jegyzőkönyvre járó közigazgatási illetéket,

5. az olyan illetéket, amelynek bélyeggel lerovását más jogszabály írja elő.

II. A lerovásra kötelezett választása szerint vagy bélyeggel, vagy közvetlen fizetéssel kell leróni a következő illetékeket:

1. a százalékos okirati illetékeket, ha az illeték összege 100 pengőnél több, de csak akkor, ha az illeték alapja magából az okiratról megállapítható, továbbá, ha az illeték alapjául nem viszatérő szolgáltatásnak, hasznélvezeti vagy használati szolgáltatásnak értéke szolgál,

2. számlailletéket, ha 100 pengőnél több,

3. beadványra, vagy jkvre járó, valamint az oly törvénykezési illetéket, amelyet azokra felragasztott bélyeggel kell vagy ezen a módon is lehet leróni, ha az illeték összege 100 pengőnél több,

4. a telekkönyvi bejegyzési illetéket, ha annak összege 100 pengőnél több, ezt az illetéket kérvényen kell leróni,

5. a közigazgatási kiadványi illetéket,

6. az oly illetéket, melynek közvetlen fizetéssel lerovását más jogszabály írja elő.

III. Az illetéknek a kir. illetékkiszabási hivatal befizetési pénztárainál pénzfizetéssel teljesített és a pénztár által az iraton gépi reányomással igazolt lerovását, a bélyeggel lerovással egyenlő hatályúnak kell tekinteni,

IV. A közigazgatási kiadványi illetékek lerovásának módját szabályozza. R. II. 55. §. I. U. 71. L. Jelzálogjog törlésének illetéke.

Illetékpótlék. L. Rendkívüli illetékpótlék.

Ingatlan árverési jegyzőkönyv. L. Okiratok ivei.

Ingó adásvétel. L. Adásvételi szerződés.

Ingó árverések. Ingó tárgyak árverésével üzletszerűen foglalkozók az árverési vételár után az elárverezett tárgy minőségére tekintet nélkül 5 % fényüzési forgalmi adót tartoznak fizetni. Ez az árverési jegyzőkönyv után járó okirati illetéken felül fizetendő. Más árverés után csak abban az esetben, ha az árverést szenvedő fél adóváltság, vagy fényüzési forgalmiadó fizetésére köteles személy. 3700/1941. M. E. 10. §.

Iparról lemondás iránti beadvány. R. II. 50. §. 1.— P.

Iskolába felvétel iránti kérvény, R. II. 50. §. 0.50 —

Ivbélyeg. L. Okiratok ivei.

Ivnyagság. L. Okiratok ivei.*

Jegyzőkönyvek törvénykezési eljárásban. L. Törvénykezési eljárásban beadványok, jkvek.

Jelzálog kölcsön okiratok kedvezménye egyes pénzüintézeteknél. Országos Központi Hitelszövetkezet, vagy tagintézetei. Ma-

* Már itt reá kell mutatnunk az új rendelet lényeges újítására. Az 5100/1931. M. E. rendelet ugyanis maximumként 2000 négyzetcentiméteres ivnyagságot állapított meg. Az új rendelet ezzel szemben az ú. n. szabvány alakú ivnyagságot teszi magasabb illetéktételek alkalmazásának terhével kötelezővé. Erre tekintettel a régi ivnyagságú papiros és nyomtatványkészletek megfelelő átalakítása vált szükségessé. Szerk.

gyar Földhitelintézet, Országos Földhitelintézet által nyújtott jelzálogos kölcsönről kiállított kötelezvény, tartozásátvállalási okirat, a jelzálogról a követelés megszűnése folytán lemondó nyilatkozat (törlési engedély)

2.000 P. értékig 2.— P.

2.000 P. értéken felül 4.— P.

Az illeték 0.75 %-nál több nem lehet.

Fenti intézetek javára biztosítéki jelzálogjog (Jt. 63., 66—68. §.) alapításába beleegyező nyilatkozatról, valamint ily biztosítéki jelzálogjog törlésére irányuló engedélyről kiállított — nyugtát nem tartalmazó — okirat

2.000 P-ig 1.— P.

2.000 P. értéken felül 2.— P.

Az illeték az érték szerint számított 0.15 %-nál több nem lehet.

R. II. 27. §.

Jelzálogjog ranghelyének előzetes biztosítása. Oly esetben, amikor a ranghely-biztosítás (Jt. 17. §.) hatályának megszűnésétől számított 6 hónapon belül a ranghelybiztosítás tkvi feljegyzését ugyanazon hitelező, vagy annak házastársa, egyenesági rokona javára újból kéri, a ranghelybiztosításnak az újabb kérelem alapján történő feljegyzése 1 % (+ 50 % r. p.) tkvi bejegyzési illeték alá esik. Ha a megjelölt összeg 200 P-öt meg nem halad, az újbóli feljegyzés is illetékmentes. A feljegyzésnek bejegyzési illetéke a jelzálogjog bekebelezése után járó tkvi bejegyzési illetékbe betudandó. 5730—1941. M. E. 16. §. I. U. 49.

Jelzálogjog törlésének illetéke. Ha a végrehajtást elrendelő bírósághoz a végrehajtás megszüntetése iránt beadott kérvényben a végrehajtási jog feljegyzésének törlésével együtt annak a jelzálogjognak a kitörlését is kéri, amelyre feljegyzéssel a végrehajtás foganatosított, a jelzálogjog törlésének kérelmezése után a törlési engedélyre megszabott okirati illetéket is le kell róni. Az illetéket a kérvényen a vonatkozó szabályok szerint okirati bélyeggel, illetőleg közvetlen fizetéssel kell leróni. R. II. 69. §. L. Illetéknek bélyeggel vagy közvetlen fizetéssel lerovása. Törlési engedély.

Jogorvoslat közigazgatási ügyben. L. Közigazgatási ügyben jogorvoslat. Panasz. Adó- és illetékügyben beadvány.

Jogorvoslat törvénykezési eljárásban. L. Törvénykezési eljárásban beadványok, stb.

Jogról viszteher melletti lemondás. Az III. Díj. 27. tét. c) aa) pontjában meghatározott egyességek, valamint az III. Díj. 66. tét. a) bb) pontjában meghatározott jogról lemondások 3 % (+ 50 % r. p.) illeték alá esnek. Ide tartoznak azon egyességek, ha az egyesség valamely jogról viszteher melletti lemondást tartalmaz, a viszteher értéke szerint, továbbá ha a lemondás más jogokra és nem tartozási követelésről való lemondásra vonatkozik, és pedigen ugyancsak a viszteher értékéhez képest. 5730—1941. M. E. 3. §. I. U. 70. 18.

Jogsabály érvényben létéről bizonyítvány.

1912 : LIV. t.-c. 101. §.

15.— P.

Minden különálló jogsabály tanusítása után külön lerovandó. R. II. 9. §.

Az ezt kérő beadvány

5.— P.

Ahány jogsabályról kérnek bizonyítványt, annyiszor kell leróni. R. II. 50. §. 10. p. I. U. 54.

Jogügyletről harmadik személy által kiállított okirat. A más személyek között létrejött jogügyletről harmadik személy által abból a célból kiállított okirat, hogy az a jogügylet létrejöttének bizonyítékául szolgáljon, az okiratba foglalt jogügyletre meghatározott illeték alá esik, kivéve ha a jogügyletet az ügyletkötő személyek is okiratba foglalták, és az attól járó illetéket lerótták — R. II. 63. §.

Jóváhagyástól függő jogügyletek. Ha jogügyletnek érvényesége hatósági jóváhagyástól függ, a vagyónátruházási, illetőleg okirati illeték kiszabása végett a bejelentést a jogügylet jóváhagyásáról való tudomásulszerzéstől számított 15 nap alatt, hallgatolagos jóváhagyás esetében pedig a jóváhagyásra illetékes hatóság nyilatkozatának megtételére megszabott határidő elteltétől számított 15 nap alatt a felek kötelesek megtenni. A bejelentési kötelezettség a feleket egyetemlegesen terheli.

A hatóságoknak az illetékkiszabás céljából megállapított bejelentési kötelezettsége megszűnik. 2980—1940. M. E.

Kedvezményes jelzálog kölcsön-okiratok. L. Jelzálog-kölcsön okiratok kedvezménye.

Keretbiztosítéki jelzálogjog. L. Biztosítéki jelzálogjog.

Kereskedelmi levél. A kereskedőnek és más iparosnak a saját üzletvitel körében irt vagy kapott leveleiben foglalt, rendes üzletkörének tárgyaira vonatkozó ügyletet tartalmazó okirat feltételesen illetékmentes. — Hogy melyik kereskedelmi levélre nem terjed ki az illetékmentesség, azt a R. II. 67. §-a részletesen szabályozza. A feltételes illetékmentesség nem terjed ki az olyan levélalakban kiállított okiraatra sem, amelyet mind a két szerződőfél aláírt, továbbá az olyan levélre, amelyre a másik fél az ügylethez való hozzájárulását reávezette, s azt a levélírónak visszaadta. —

A feltételes illetékmentességet nem szünteti meg tanu vagy kezes aláírása, vagy a levélíró aláírásának közjegyzői hitelesítése. — R. II. 67. §. I. U. 56.

Az ily levél illetékmentessége megszűnik, amint bíróság vagy más hatóság előtt oly célból mutatják be, hogy bizonyítékul szolgáljon. Ily esetben a levélben foglalt ügylet tartalmának megfelelő rendelkezések szerint kell az illetéket leróni. Ha az eljárás tárgya meg nem becsülhető értékű, 5.— P. illeték rovandó le azon fél által, aki a levelet az illetékkötelezettséget megalapító módon használta, vagy akinek érdekében a bíróság vagy más hatóság a levél bemutatását elrendelte, feltéve, hogy ez a fél a levélben foglalt ügyletben részes. A szegénységi jogon alapuló illetékmentesség ezen illetékre nem terjed ki. R. II. 68. §.

Közlemények.

Megszüntetett közjegyzői állás. Az Igazságügyminiszter 5190/1943. I. M. rendeletével a gyulai második kir. közjegyzői állást ez évi augusztus hó 1. hatállyal megszüntette.

Felhívás. A Nyugdíjintézet intézőbizottsága legutóbbi ülésében megállapította, hogy a tagok igen tekintélyes része nyugdíjjárulékát az utóbbi időben pontatlanul küldi be és ezáltal a vezetőségnek nagyon sok felesleges munkát okoz, amiért is felhívja a nyugdíjintézeti tagokat, hogy havi nyugdíjjárulékukat akként fizessék be, hogy az legkésőbb minden hónap 15. napjáig a Nyugdíjintézet pénztárába beérkezzen. Budapest, 1943. évi július hó 12. Dr. Cholnoky Imre s. k. elnök.

A közjegyzői alkalmazottak fizetésének újabb szabályozása
A Budapesti Közlöny 1943. július 1-i 144. számában jelent meg a miniszteriumnak 3640/1943. M. E. számú rendelete, amely egyes magánalkalmazottak fizetését vonta újabb szabályozás alá. A rendelet 1. §. 7. pontja szerint annak hatálya alá tartoznak kifejezetten a közjegyzői irodákban alkalmazott tisztviselők, s ezek sorában a közjegyző helyettesek és közjegyző jelöltek. E szerint tehát a rendelet vonatkozik a közjegyzői irodákban értelmiségi munkakört betöltő minden alkalmazottra, de nem vonatkozik pl. az irodai szolgálók, illetve altisztekre. A rendelet részletes ismertetésére sajnos terünk nincs, annak fontosabb s az általánosabb gyakorlati eseteket érintő rendelkezései tekintetében az alábbi tájékoztatást nyújtjuk megjegyezve, hogy a rendelet nem éppen mindenben világos rendelkezéseire tekintettel az alábbi rövid tájékoztató a csalhatatlanságot nem arrogálja. A 2. §. rendelkezése szerint a munkaadó (a közjegyző) köteles munkavállalójának (helyettesének, jelöltjének, irodavezetőjének, gépirónőjének, stb.) *alapfizetését* megállapítani. Alapfizetés a rendelet hatályba lépését megelőző napon, vagyis 1943. június 30-án érvényben volt megállapodás vagy szokás alapján járó — azonban a 9070/1941. M. E. számú rendelet szerint járó 30% *fizetési pótlék levonásával számított járandóság*. Ha az alapfizetés már a 9070/1941. M. E. rendelet hatálybalépésekor megállapított, úgy e vonatkozásban további teendő nincs. Ha azonban ez a megállapítás nem történt meg, úgy az 1943. június 30-án nyújtott *fizetés felbontandó alapfizetésre és 30% pótlékre* akként, hogy a fizetés összegét elosztjuk 13-al, az osztás eredményét megszorozzuk 10-el, az lesz az alapfizetés s megszorozzuk 3-al, az lesz a 30% pótlék. A legegyszerűbb példával illusztrálva a kiszámítási módot: ha a fizetés 1943. VI. hó 30-án 130 pengő volt, ezt 13-al osztva 10 pengő eredményhez jutunk, amelyet 10-el szorozva megkapjuk az alapfizetést vagyis 100 P-t, s 3-al szorozva megkapjuk a 30 P-t, vagyis a 30% pótléket. A közjegyzői alkalmazottak járandósága nagy általánosságban csak fizetés s így azt hogy más juttatások, pl. lakás-pénz, családi pótlék, közlekedési kiadás, túlóra díj, pótdíj, százalékos részesedés, stb. az alapfizetés megállapításánál mennyiben veendő figyelembe, ezúttal érinteni nem kívánjuk s e tekintetben a rendelet 2. §-ának 2. és 3. bekezdése rendelkezéseire utalunk. A fentiek szerint megállapított

alapfizetés után a közjegyző köteles alkalmazottjának az 1943. június 30. napja után teljesített szolgálatért, vagyis rendszerint az alkalmazottak fizetése utólagosan folyósítatván 1943. júl. 31-én, ha az alapfizetés az évi 4000 pengőt meg nem haladja 60 (hatvan) százalék, ha évi 4000 pengőnél több, de 8000 pengőt meg nem halad 55 (ötvenöt) százalék pótlékot fizetni úgy azonban, hogy ha az utóbbi esetben az alapfizetésnek s e pótléknak együttes összege a 6400 P-t nem éri el, olyan összeget tartozik a közjegyző fizetni, amely az alapfizetést 6400 pengőre egészíti ki; ha az alapfizetés évi 8000 pengőnél több, de az évi 24.000 pengőt meg nem haladja, a pótlék 4400 pengő. Természetes, hogy a most részletezett pótlékokban a 9070/1941. M. E. számú rendelet alapján járó 30 % már befoglaltatik s így valójában nem 60, vagy 55 %, stb., hanem 30, illetve 25 %, stb. pótlékot kell fizetni. Új alkalmazottaknál, vagyis, akik szolgálatukat a rendelet hatálybalépte, 1943. július 1. után kezdik meg, az alapfizetést akként kell megállapítani, hogy az hasonló legyen a közjegyzői irodákban hasonló munkakörben foglalkoztatott munkavállaló járandóságához, ha pedig az illető irodában hasonló munkakört betöltő alkalmazott nincs, más irodában hasonló munkakörben foglalkoztatott alkalmazott fizetése az irányadó. Vitás esetekben a közjegyzőkre vonatkozólag az igazságügyminiszter dönt. Új alkalmazottaknál a megállapodásszerű járandóság tehát a rendelet rendelkezéseire figyelemmel szintén felbontandó alapfizetésre s 60, 55 %, stb. pótléokra, vagyis a fizetés, mint a 30 %-os pótléknál történt, elosztandó 160-al, illetve 155-el. Az alkalmazottak fizetését a rendelet szerint megállapított pótlékok egészben vagy részben való figyelembevétel nélkül kisebb összegben megállapítani nem lehet, de viszont a rendeletben megállapítottnál nagyobb mérvű fizetési pótlékot sem lehet a 3. §. szerint adni. Erre való tekintettel is, ha az alapfizetés megállapítása esetén a közjegyző időközben a 9070/1941. és a 3640/1943. M. E. számú rendeletek hatályossága között az alkalmazott fizetését a 30 %-os pótlékot meghaladóan emelte, különösen ha az emelésnél az esetleges újabb pótléokra provideáltak, a különbözeti összeg véleményünk szerint az újabb pótlék különbözetbe (30, 25 %, stb.) beszámítandó. — Ezek nagyjában az új rendeletnek a közjegyzőket érintő rendelkezései, amelyek s a szabályozás alá esetleg nem vont esetekben vitás állásfoglalások természetesen történhetnek. —

Az okirati illetékszabályok módosítása. E közlöny mult számában csupán hevenyészett összeállításban közölhattük az okirati illetékek újabb szabályozása tárgyában kiadott 3450/1943. M. E. számú rendeletnek egyes a közjegyzői gyakorlatot érintő fontosabb rendelkezéseit. A rendelet a közlöny megjelenését megelőző napon jelent meg a Budapesti Közlönyben s így az idő rövidsége okából sem állott módunkban az új rendelet rendszer ismertetését adni. Ebben a számban azonban már szakszerű ismertetést hozunk *Kepes* János dr. székesfehérvári kir. közjegyző tollából, akinek illetékjogi útmutatója a közjegyzői irodáknak egyik úgyszólván nélkülözhetetlen segédkönyve. Az ismertetés az illetékjogi útmutató beosztását követi s nagyobb terjedelmére való tekintettel annak befejező részét a jövő számban hozzuk. Hogy azonban az illetékjogi útmutatónak a változott szabályokra tekintettel való használhatóságát biztosítsuk, az ismertetést külön-

nyomatban is meg fogjuk küldeni a kartársaknak, akik így a különnyomatot az illetékjogi útmutatóval együttesen használhatják.

Állásközvetítések.

Telekkönyvben jártas *közjegyzősegédek* keresek szept. 1-i belépésre, jó fizetéssel. Származási okmányokat és működési bizonyítványt előre egyszerű másolatban kérem megküldeni. Cim: vitéz Barcza Ferenc dr. kir. közjegyző, Fehérgyarmat.

Közjegyzői irodasegéd 20 éves gyakorlattal, gépirásban, román nyelvben jártas elhelyezkedést keres. Cim: Dévényi András, Máramarossziget, Temető-uca 6.

Vidéki közjegyzői irodában több éve működő perfekt *gépirónó* szeptember 15, vagy október 1-én állását változtatná. Az ország bármely részében állást vállal. Cim a kiadóban.

Rendeletek

3200/1943. M. E. sz. Az igazságügyi szervezet körében a képesítésre vonatkozó egyes rendelkezések ideiglenes módosítása. (Bp. K. 125.).

3190/1943. M. E. sz. A visszacsatolt területeken az ügyvédek, a helyettes ügyvédek és az ügyvédjelöltek névjegyzékébe való felvételre vonatkozó rendelkezések kiegészítése. (Bp. K. 127.).

43.000/1943. I. M. sz. A vitézi telek átszállásával kapcsolatos szabályok kiegészítése. (Bp. K. 134.).

3340/1943. M. E. sz. Mezőmegyer, Tápiósáp és Tápiósüly községek törvénykezési átcsatolása. (Bp. K. 135.).

3450/1943. M. E. sz. A zsidótól átvett mező- és erdőgazdasági ingatlanok és egyéb vagyontárgyak tekintetében eljáró becslőbizottságok megalkotása és eljárása, valamint a szakértők díjazása. (Bp. K. 140.).

3570/1943. M. E. sz. A visszacsatolt területeken kiállított váltókon alapuló kereseti és visszkeresti jog szabályozása. (Bp. K. 142.).

Jogi- és illetékügyi irodalmi szemle.

Gazdasági Jog. Az idei 5. számban Balás Károly egyetemi tanár tollából Közgazdasági érdektudataink kérdéséhez címmel egy érdekes cikk jelent meg. A cikknek különlegesen érdekes része a III. fejezet, amely a gazdasági szuverénitáshoz fűződő nagy nemzeti érdekeinket világítja meg. A cikk e részéből közöljük az alábbi részleteket: „Ha már az Ausztriával való közös vámterületbe szorításunk megakadályozta magasabb fejlettségű gazdasági stádiumba való jutásunkat, még inkább óvakodnunk kell attól, hogy egy sokkal hatalmasabb intézményesített gazdasági függésbe kerüljünk, hogy egy Ausztriánál sokkal hatalmasabb államnak, vagy gaz-

dasági területnek pusztán kiegészítő részévé váljunk. Csalóka és hazafias szempontból rendkívüli rövidlátásra valló körülmény az, ha egyes körök, vagy egyes emberek azt hiszik, hogy talán egy nagyobb gazdasági egységbe való belekényszerülés, melyben gazdasági szuverénitásunkat elvesztettük, maradandó magyar érdek lehetne“, „Nem teljesen érdektelen dolog itt a német Zollverein példáját felhozni. Csak hogy míg a Zollverein példájában a kis német államok szívódtak fel és váltak részeseivé az egységes német nemzetnek, addig az európai ilyen közös vámterület esetében a túlerejű vezető állam más, vele szemben idegen nemzeteket és életterületeket szívna fel gazdaságilag és politikailag is és ezzel megindulna a tulajdonképpeni magyar elemnek egyre több téren való visszaszorulása saját hazájában, amely fokozódó bajoknak legyűrészére bizony országunk dongái nem volnának elég erősek. Nemzeti elmúlásunkhoz vezető végzetes lépés volna tehát ez.“ A tudós tanár és államférfinak megállapítása a legkomolyabb figyelemre tarthat minden illetékes részéről számot. — Ugyanebben a számban az erdélyi ingatlanperek sok vitás kérdésével foglalkozik Harsányi Imre s Harmadik személy elháríthatatlan cselekménye és a tárgyi felelőség címen Árvay Nándor irt cikket. A szakszerűen s előkelő jogászi szinten tartott folyóirat 6. számába Judik József, Kelemen László és Kartsocke Alajos irtak cikkeket.

Szokolay Leo újabb tanulmányai. Szokolay Leo dr. Budapest székesfőváros árvaszékének elnöke, egyetemi magántanárnak most jelent meg külön lenyomatban három tanulmánya. Az egyik „A rokonok szerepe a gyámhatósági eljárásban“ címen a közigazgatási továbbképző tanfolyamon tartott előadása, a másik „A zöldkeresztes intézmény“ címen a Városi Szemlében megjelent eikke, a harmadik „Nemzetközi jogi vonatkozások a gyámügy terén“ címen szintén a közigazgatási továbbképző tanfolyamon tartott előadása. A legutóbbi tanulmánya, amely közvetlenül érinti a közjegyző gyakorlatot is, két felosztási szempontot követ és pedig egyrészt a gyámügynek a nemzetközi magánjogot s másrészt a nemzetközi eljárási jogot érintő szabályait ismerteti. Az ismertett szabályok tájékoztatást nyújtanak az örökösödési eljárással s az örökbefogadással kapcsolatos gyámügyi kérdésekben is. Szokolay az ország legnagyobb s egyben lehetőség korlátain belül kifogástalanul működő árvaszékének nagy és kiterjedt munkájával járó irányítása mellett, amint legújabb tanulmányai is mutatják, az irodalmi téren való szorgalmas s hozzáteesszük igen értékes munkáival is eredményesen szolgálja a jogszolgáltatás nagyfontosságú érdekeit.

Magyar Jogi Szemle. A legutóbb megjelent júniusi és júliusi számoknak változatos és értékes cikkei: Vincenti Gusztáv: A jogász és laikus elem a bíraskodásban, Harmath Jenő: Kell-e szigorítani a valóság bizonyítás előfeltételeit, Bonis György: Jogtörténet és művelődés történet, Gróh József: A magán kegyuraság megváltása, Sárffy Andor: Az új olasz polgári perrendtartás jogorvoslati, Rex-Kiss Béla: A törvényszéki vércsoport vizsgálatok állása Magyarországon, Zubovich Tibor: A keresztlevél és az egyházi áttérési bizonyítvány büntetőjogi vonatkozásai. A külön cikkeken kívül ez a két szám is változatos közlemények, könyv és folyóiratismertetések egész sorát hozza.

Erdélyi Jogélet. Az idei 5. számban Ruzshty Károly ügyvéd az erdélyi polgári jogszolgáltatás legidősebb problémájával, az 1440/1941. M. E. sz. rendelet alapján indítható perek két részletkérdésével, a perek határidejével és joghatályával foglalkozik. A 6. szám vezető helyen meleg szavakkal emlékezik meg a folyóirat főszerkesztőjének Zágonyi Bodolla Ferenc ügyvédnek ötvenéves ügyvédi működéséről, majd Szabó Gyula dr. ugyan- csak az 1440/1941. M. E. számú rendelet keretében a valóságos érték megállapításához fűz megjegyzéseket, míg Szőnyi Zoltán dr. a pénz értékállandóságával kapcsolatos kérdéseket fejteget.

Dr. Pethő Adám. A légiközlekedés jogszabályai. Nagy hiányt pótol ez a mű, behatóan és részletesen ismerteti a légi közlekedéssel kapcsolatos valamennyi rendeletet. Mindenekelőtt közli az idevágó alaprendeleteket, a légiközlekedésre vonatkozó különféle rendelkezéseket a repülőterek, légitársaságok létesítésére, a légi postai, vám és azzal kapcsolatos ügyekben, továbbá a fuvarozási rendeleteket adja szó szerinti szöveggel. Kisajátítások, baleseti kártérítések, nemzetközi jogszabályok kivétel nélkül megtalálhatók a műben, a különböző büntető rendelkezésekkel, valamint az egyéb intézkedésekkel egyetemben. Külön fejezetekben tárgyalja a motornélküli légitárművekre vonatkozó hatósági intézkedéseket. A szépen fejlődő magyar repülésügy jogszabályainak teljes tára ez a könyv, amely jogászoknak, ügyvédeknek, bírának, repülőgépgyáraknak, üzemeknek, biztosító intézeteknek, repülőtiszték és tisztjelöltek vitorlázó, motoros repülők, vizsgára készülő repülőnövénydek számára, de minden nagyobb vállalatnak is nélkülözhetetlen. Ára kötve: 20.— P. Megrendelhető a Magyar Repülő Sajtó-vállalat, VII., Király-u- 93. útján, vagy a postatakarékpénztári 34.285. sz. csekk számlán.

Deutsche Notar-Zeitschrift. Háborús anyagtakarékosági okokból a német közjegyzők szaklapja a 6. számtól kezdődően már csak 20 oldalon jelenik meg. E szám különben a hivatalos közleményeken, jogesetek megbeszélésein, joggyakorlati közléseken kívül egy külön cikket hoz a gazdasági segélyezés kérdéséről Fruger L. berlini közjegyző helyettes tollából.

Illetékügyi Utmutató. A július 1-én életbelépett, nemkülönben a hatályukat fenntartott törvénykezési, okirati és közigazgatási illetékeket betűsoros összeállításban, illetékkiszámítási táblázatokkal foglalta össze Dr. Pongrácz Jenő „Illetékügyi Utmutató“ című könyvében. A 200 oldalas, csinos kiállítású, a Magyar Távirati Iroda nyomdájában készült könyv ára 4 P. Kapható a könyvkereskedésekben.

Illetékügyi Közlöny. A júniusi szám Goidits Ödön Az illeték visszafizetése című cikkét közli, a júliusi számban pedig Kovács József dr. ismerteti az illetékeket szabályozó 3450/1943. M. E. számú rendeletet. Mindkét hónapban külön számokként jelentek meg az illetékügyi joggyakorlat keretében az újabb döntéseket ismertető füzetek.

Joggyakorlat.*

Magánjog

66. Az örökbefogadási szerződés, mint általában a szerződések érvényességének előfeltétele a felek belső akaratának külső kijelentése. Ha pedig a kijelentett akaratnak az okirat tartalma megfelel, a fél az okiratot aláírásával ellátta, így annak érvényessége el nem vitatható. Az utóbbi érvényességi kellék az adott esetben annál is inkább megvan, mert az örökhagyó az alperes örökbefogadási szándékát még a gyámhatóság által történt meghallgatása során is kinyilvánította s a már aláírt szerződésnek gyámhatósági jóváhagyását kérte. Ebből okszerűen következik az, hogy a megtámadott szerződés örökhagyó akaratának megfelelően jött létre. A szerződés érvényességét nem érinti az a körülmény, hogy a kormányhatósági megerősítés céljából szükséges eljárás egyik része, a törvényes képviselő meghallgatása, majd az örökbefogadott születési anyakönyvi kivonatának becsatolása már az örökhagyó halála után történt. Az örökhagyó halála után megerősített örökbefogadási szerződés ugyanis teljes joghatályal bír, ha a szerződés az egyik fél részéről kormányhatósági megerősítés céljából még örökhagyó életében bemutatott, illetve a bemutatásra megbírást adtak. (K. P. I. 4891/1942.).

67. Az 1876. évi XVI. t.-c. 5. §-ának rendelkezése alá eső végrendelet érvényességének a végrendelet aláírása tekintetében két kelléke van: az egyik a végrendelettel kívánja meg, hogy a végrendeletet tanuk előtt azok együttes jelenlétében aláírja, vagy a végrendeletet előbb általa önkezűleg aláírtnak elismerje, a másik kellék pedig a végrendelettel tanuk teendőjét határozza meg akként, hogy az okiraton igazolják azt, ami az aláírást illetően az ő együttes jelenlétükben valóban megtörtént, vagyis a végrendeletnek a végrendelettel való aláírását, vagy a már előbb történt aláírásnak végrendelettel való elismerését. Ez a — bár tartalmilag összefüggő — két kellék a végrendelet érvényessége tekintetében egymástól független ügy, hogy a végrendelet akkor is érvénytelen, ha a végrendelettel való aláírás vonatkozó alaki kelléket megvalósította ugyan, a tanuk azonban az okiraton ezt nem megfelelően igazolták. Az örökhagyó végrendeletének záradékában a tanuk igazolták ugyan, hogy a végrendeletet örökhagyó előttük sajátkezűleg írta alá, ennek az igazolásnak tartalma azonban valótlan, mert a bizonyított tényállás szerint örökhagyó a végrendeletet az öt végrendelettel tanu közül négynek távollétében írta alá. Ennél fogva ez az igazolás a végrendelet érvényességének kérdésében figyelembe nem vétetett. A tanuk azt, hogy az örökhagyó a végrendelet sajátkezű aláírását együttes jelenlétükben igazolta vagy elismerte, a záradékban nem igazolták. Ezt a hiányt bármely értelmezésben sem lehet nem létezőnek tekinteni, miért is a végrendelet érvénytelen akkor is, ha való az, hogy örökhagyó a végrendelet aláírását a tanuk együttes jelenlétében elismerte. (K. P. I. 5209/1942.).

* Ebben a rovatban közölt jogesetek közül azokat, amelyek a Budapesti székeli bíróságok állásfoglalásait tartalmazzák részben a közvetlenül rendelkezésünkre bocsátott határozatok, részben pedig a „Jogi Hírlap”, a „Magyar Jogi Szemle” és „Gazdasági Jog” című szaklapok alapján dolgozzuk fel és adjuk közre, az illetékjogi határozatokat pedig túlnyomórészt az „Illetékügyi Közlöny” című szaklap közlései nyomán.